

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

Код та найменування спеціальності 032 «Історія та археологія»

Рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень

Спеціалізація «Історія та археологія»

Освітня програма «Історія та археологія»

Форма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 90 (1 рік 4 місяців)

Навчальний план, затверджений Вченою радою 31 серпня 2016 р., протокол № 7.

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) – Стандарт відсутній.

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) – Стандарт відсутній.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання освітньо-кваліфікаційний рівень “магістр,” на основі диплому бакалавра, спеціаліста, магістра.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
1. Цикл загальної підготовки 1.1. Обов’язкові дисципліни		
- здобуття фундаментальних знань про національну і всесвітню історію; - оволодіння ключовими теоретико-методологічними засадами і методами вивчення та інтерпретації історичного минулого; - набуття навичок і вмінь виховувати на	Усне мовлення: виступати з підготовленими презентаціями, доповідями на наукових конференціях; реагувати на основні ідеї та розпізнати важливу наукову інформацію аудіювання: розуміти та розпізнавати інформацію в ході професійно-наукових обговорень читання:	Іноземна мова (англ.)

<p>історичних прикладах громадянську, морально-етичну та патріотичну позицію людини, яка шанує загальнолюдські й національні цінності та з повагою ставиться до інших народів і культур;</p> <p>- розв'язання складних завдань і практичних проблем, що передбачає проведення досліджень із застосуванням інноваційних засобів, які характеризуються актуальністю наукової проблематики.</p>	<p>розуміти та вміти перекласти із словником автентичні тексти за фахом;</p> <p>розуміти деталі та загальний зміст наукового тексту;</p> <p>знаходити конкретну інформацію, пов'язану з предметом навчання</p> <p>письмо:</p> <p>писати тези, доповіді, реферати та анотації із достатнім ступенем граматичної коректності.</p>	
<p>- здобуття фундаментальних знань про національну і всесвітню історію;</p> <p>- оволодіння ключовими теоретико-методологічними засадами і методами вивчення та інтерпретації історичного минулого;</p> <p>- набуття навичок і вмінь виховувати на історичних прикладах громадянську, морально-етичну та патріотичну позицію людини, яка шанує загальнолюдські й національні цінності та з повагою ставиться до інших народів і культур;</p> <p>- розв'язання складних завдань і практичних проблем, що передбачає проведення досліджень із застосуванням інноваційних засобів, які характеризуються актуальністю наукової проблематики.</p>	<p>Знати:</p> <p>загальні основи педагогіки вищої школи, становлення системи освіти в Україні, дидактика вищої школи, виховання студентів, педагогічний менеджмент, специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.</p> <p>Вміти:</p> <p>виокремлювати принципи освіти, завдання навчальних закладів (Закон України "Про освіту");</p> <p>з'ясовувати призначення стандартів вищої освіти, сутність організації навчально-виховного процесу у ВНЗ (Закон України "Про вищу освіту");</p> <p>досліджувати пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, виокремлювати тенденції підготовки фахівців у вищій школі з погляду перспектив її удосконалення (Національна доктрина розвитку освіти);</p> <p>добирати приклади педагогічних ситуацій із діяльності ВНЗ, які зорієнтовані на формування гуманістичних почуттів особистості;</p> <p>складати план проведення практичного чи лабораторного заняття з окремої дисципліни, визначати його методичне забезпечення;</p> <p>опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з технологією і методикою</p>	<p>Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача</p>

	<p>запровадження модульно-рейтингової системи організації навчання у ВНЗ України; здійснювати педагогічний аналіз форм і засобів виховання у навчальному закладі з позицій реалізації в них принципів виховання.</p>	
<p>1. Уміння виявляти та розв'язувати проблеми; здійснювати дослідження на належному рівні. 2. Прагнення до відкриття нового, залучення нестандартних смислів (у т. ч. з інших предметних царин). 3. Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності.</p>	<p>Знати: принципи дослідження в науці загалом та історії зокрема; характеристики основних методів наукового пізнання, понятійний апарат (основні поняття, терміни, загальні аспекти науки); методика використання та оформлення науково-дослідної роботи; етапи наукового дослідження; типи наукових звітів; принципи, етапи підготовки і проведення наукових досліджень.</p> <p>Вміти: визначити об'єкт, предмет, мету, завдання наукового дослідження; працювати з дисциплінарним масивом публікацій: вести пошук, накопичення та обробку наукової інформації; скласти власне резюме, підготувати реферат магістерської дисертації та її презентацію для захисту; самостійно планувати і проводити наукові дослідження (реферування, тексту, складання тез доповіді, повідомлення, наукову статтю); правильно наводити цитування і бібліографічні посилання в кваліфікаційних роботах (курсів, магістерській); правильно оформлювати кваліфікаційні роботи (титульний аркуш, список використаних джерел та літератури).</p>	<p>Методологія та організація наукових досліджень</p>
<p>1.2. Вибіркові дисципліни</p>		
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p>	<p>знати : - про формування Національного архівного фонду та його інформаційний потенціал; - методика пошуку джерел в архівних установах України;</p>	<p>Національний архівний фонд України: процес формування та методика</p>

<p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>- основні принципи археографічного опрацювання неопублікованих джерел;</p> <p>- структуру археографічних видань;</p> <p>- ключові терміни і поняття зазначеного курсу.</p> <p>вміти :</p> <p>- адекватно використовувати документи Національного архівного фонду України у роботі фахівця-історика;</p> <p>- вести пошук джерел необхідних для дослідження обраної теми та професійно застосовувати методи їх критичного аналізу;</p> <p>- досконало володіти методикою археографічного опрацювання і публікації архівних документів.</p>	<p>використання</p>
<p>1. Здатність аналізувати наукові тексти та оригінальні історичні документи рідною мовою та узагальнювати цю інформацію;</p> <p>2. Здатність створювати тексти однією з іноземних мов з використанням термінів, які прийняті в фаховому середовищі;</p> <p>3. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики;</p>	<p>знати:</p> <p>- сучасні теорії формування модерних націй і націоналізму, основних зарубіжних та українських дослідників, що займаються націологією;</p> <p>- основні концепції та підходи до аналізу понять “українська нація”, “український націоналізм”, “національне відродження” (модерне націотворення);</p> <p>- особливості формування модерної української нації в ХІХ – на початку ХХ ст., появи націоналізму як ідейної течії в Україні та глобального суспільно-політичного, культурного та ідеологічного феномену.</p> <p>вміти:</p> <p>- аналізувати і систематизувати суспільствознавчий матеріал з досліджуваної проблематики;</p> <p>- розкрити внесок української науки в розробку проблем формування української нації в досліджуваний період;</p> <p>- визначати стан розробки проблеми формування української нації в ХІХ – на початку ХХ ст. в українській та зарубіжній історіографії, джерельну базу.</p>	<p>Актуальні проблеми формування модерної української нації</p>
<p align="center">II. Цикл професійної підготовки</p> <p align="center">2.1. Обов’язкові дисципліни</p>		

2.1.1. Теоретична підготовка

<p>1. Здатність здійснювати наукові дослідження з використанням інформаційно-комунікативних технологій та інформаційних баз даних;</p> <p>2. Здатність відрізнати специфіку в підходах до вирішення проблем у галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл;</p> <p>3. Здатність до критичного осмислення новітніх досягнень історичної науки.</p>	<p>Знати: основні етапи розвитку української історичної науки, головні напрямки і шляхи розвитку української історіографії від її витоків до сьогодення; провідні тенденції, особливості і закономірності у розвитку національної історіографії; внесок наукових шкіл, осередків, видавничих інституцій, окремих дослідників у розвиток української історичної думки; ступінь вивченості основних проблем вітчизняної історії; дослідницькі методи і підходи, понятійний апарат і термінологію.</p> <p>Вміти: критично осмислювати і аналізувати здобутки дослідників історії України, виокремлювати їх персональний внесок у розвиток історичних знань; давати об'єктивну оцінку науковій діяльності вітчизняних і зарубіжних дослідників української історії; систематизувати історіографічний та історичний матеріал відповідно до періодизації і особливостей історичного процесу в Україні; кваліфіковано застосовувати в навчальному та дослідницькому процесах основні принципи і методи історіографічного пізнання, спеціальну наукову термінологію та понятійно-категоріальний апарат; аналізувати наукові тексти і використовувати їх у практичній діяльності.</p>	<p>Історіографія історії України</p>
<p>1. Здатність здійснювати наукові дослідження з використанням інформаційно-комунікативних технологій та інформаційних баз даних;</p> <p>2. Здатність відрізнати специфіку в підходах до вирішення проблем у галузі історії та археології представників різних</p>	<p>Знати: основні етапи розвитку історичної науки, еволюцію найважливіших напрямів і шкіл зарубіжної історіографії; загальні тенденції та національні особливості розвитку історичних знань в ХХ столітті; особливості розробки в історичній професії понятійного апарату, конкретні дослідницькі</p>	<p>Історіографія всесвітньої історії</p>

<p>наукових напрямів та шкіл; 3. Здатність до критичного осмислення новітніх досягнень історичної науки.</p>	<p>підходи, проблемні поля, норми і приписи історичного знання; видатних представників історичної науки зарубіжних країн; основне коло наукових досліджень, які справили вирішальне значення на розвиток світової історичної науки; основні історіографічні поняття і терміни. Вміти: характеризувати умови і закономірності, що визначали розвиток історичної науки в ХХ столітті; виділяти ключові проблеми історичної науки на конкретному етапі її розвитку; орієнтуватись в різних напрямках історичної думки, методології історичних досліджень; аналізувати наукові тексти; кваліфіковано використовувати понятійний апарат, термінологію, професійну лексику.</p>	
<p>1. Здатність здійснювати наукові дослідження з використанням інформаційно-комунікативних технологій та інформаційних баз даних; 2. Здатність відрізнити специфіку в підходах до вирішення проблем у галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл; 3. Здатність до критичного осмислення новітніх досягнень історичної науки.</p>	<p>Знати: основні етапи розвитку філософсько-історичної думки від стародавніх часів до наших днів; процес формування філософсько-історичної свідомості української нації; суть основних філософсько-історичних напрямків – циклічного, лінійного, прогресистського, регресистського, цивілізаційного, постмодерну; основні філософсько-історичні категорії; теоретичні аспекти пізнання історії; рівні та етапи пізнавальної діяльності суб'єкта історичного пізнання. Вміти: застосовувати набуті знання для аналізу історичного процесу, виявлення закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків; систематизувати і узагальнювати історичний матеріал, робити висновки на основі аналізу</p>	<p>Філософія та методологія історії</p>

	<p>різноманітних історичних джерел; володіти філософським та історичним категоріальним апаратом; застосовувати філософсько-історичну методологію для здійснення наукових досліджень</p>	
<p>1. Здатність здійснювати наукові дослідження з використанням інформаційно-комунікативних технологій та інформаційних баз даних; 2. Здатність відрізнати специфіку в підходах до вирішення проблем у галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл; 3. Здатність до критичного осмислення новітніх досягнень історичної науки.</p>	<p>Знати: основні етапи становлення історичної науки слов'янських народів; суспільно-політичні, економічні та культурні процеси історичного розвитку слов'янських народів; хронологію, державотворчі, культурологічні принципи періодизації історичного розвитку слов'янських народів; основні історіографічні поняття і терміни. Вміти: аналізувати історичні процеси, події і факти; користуватися категоріально-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідковими матеріалами з історії слов'янських народів; аналізувати наукові тексти.</p>	<p>Історіографія історії зарубіжних слов'ян</p>
<p>1. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем. 2. Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у вищих навчальних закладах. 3. Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності.</p>	<p>Знати: основні принципи освіти; систему освіти, освітньо-кваліфікаційні рівні та структуру вищих навчальних закладів України; права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу; структуру державних стандартів вищої освіти; зміст освітньо-професійної програми свого напряму підготовки та спеціальності; основні вимоги освітньо-кваліфікаційної характеристики своєї спеціальності; вимоги до складу і змісту навчально-методичної документації з спеціальності та дисципліни; сутність нових інформаційних технологій навчання у вищій школі; принципи організації педагогічних експериментів і</p>	<p>Методика викладання історичних дисциплін у вищій школі</p>

	<p>аналізу їх результатів.</p> <p>Вміти: організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність; планувати навчальні заняття згідно з навчальним планом та програмою дисципліни; розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів; забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки; визначати методи та засоби навчання та контролю; організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів, формувати у студентів критичне мислення та уміння здійснювати діяльність зі всіма її складовими; аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці.</p>	
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: предмет пізнання та дефініцій теоретичної і прикладної музеології; етапи розвитку історичної музеології; музеезнавчі дослідження з вивчення історичних музеїв.</p> <p>вміти: переосмислити трактування музеального феномену, акцентуючи увагу на соціальній місії музею; характеризувати основні функції теоретичної і прикладної музеології; показувати, як залучати публіку (аудиторію) до діяльності музею, застосовувати міждисциплінарні підходи, сучасні методи комунікації та менеджменту; застосовувати нові знання з теоретичної і прикладної музеології у музейній роботі.</p>	<p>Теоретична і прикладна музеологія.</p>
<p>2.1.2. Практична підготовка</p>		
<p>1. Здатність до критичного осмислення новітніх</p>	<p>Знати: сутність процесів навчання й</p>	<p>Виробнича практика</p>

<p>досягнень історичної науки;</p> <p>2. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем.</p> <p>3. Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у вищих навчальних закладах.</p>	<p>виховання у вузі, їхні психолого-педагогічні основи;</p> <p>шляхи вдосконалення майстерності викладача й способи самовдосконалення;</p> <p>дидактику навчальної дисципліни;</p> <p>питання часткових методик за курсом;</p> <p>новітні технології навчання;</p> <p>методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів;</p> <p>наукові основи курсу, історію й методологію відповідної науки.</p> <p>володіти знаннями курсу «Методика викладання історії», достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми, що відповідає рівню підготовленості студентів, їхнім потребам, а також вимогам суспільства.</p> <p>Студент-практикант повинен мати уявлення:</p> <p>про зв'язки предмета з майбутньою професійною діяльністю студентів;</p> <p>про методичні аспекти предмета в цілому, окремих тем і понять;</p> <p>про методи й прийоми складання завдань, вправ, тестів з різних тем;</p> <p>про можливості застосування комп'ютерної техніки в навчальному процесі.</p> <p>Вміти:</p> <p>проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність;</p> <p>планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану закладу й на основі його стратегії;</p> <p>забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами;</p> <p>розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки студентів;</p> <p>ясно, логічно викладати зміст</p>	
---	---	--

	<p>матеріалу, опираючись на знання й досвід студентів; відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання; аналізувати навчальну й учбово-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу; організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати; застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань студентів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики; володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання; створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання; розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок.</p>	
<p>1. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики; 2. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми; 3. Здатність використовувати методологічний інструментарій інших гуманітарних наук при розробці наукового проекту; 4. Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації.</p>	<p>Знати: методи наукового пізнання; структуру, наукову проблематику та результати наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напрямку досліджень; теоретичні джерела за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри.</p> <p>Вміти: визначати стан розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі; визначати структуру та основні завдання магістерського дослідження; здійснювати підбір фактичного матеріалу для написання магістерської роботи; аналізувати історичні джерела; здійснювати апробацію основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на</p>	<p>Підготовка магістерської роботи</p>

	конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).	
<p>1. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем.</p> <p>2. Знати і володіти на фаховому рівні методами викладання історії та суміжних дисциплін у вищих навчальних закладах.</p> <p>3. Готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності.</p>	<p>Знати: основні принципи освіти; систему освіти, освітньо-кваліфікаційні рівні та структуру вищих навчальних закладів України; права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу; структуру державних стандартів вищої освіти; зміст освітньо-професійної програми свого напряму підготовки та спеціальності; основні вимоги освітньо-кваліфікаційної характеристики своєї спеціальності; вимоги до складу і змісту навчально-методичної документації з спеціальності та дисципліни; сутність нових інформаційних технологій навчання у вищій школі; принципи організації педагогічних експериментів і аналізу їх результатів.</p> <p>Вміти: організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність; планувати навчальні заняття згідно з навчальним планом та програмою дисципліни; розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів; забезпечувати послідовність викладення матеріалу та міждисциплінарні зв'язки; визначати методи та засоби навчання та контролю; організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів, формувати у студентів критичне мислення та уміння здійснювати діяльність зі всіма її складовими; аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці.</p>	<p>Атестація</p>

2.2. Вибіркові дисципліни

2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ

<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- особливості соціально-економічного життя українського суспільства на різних етапах його розвитку;- основні історичні факти та процеси, що характеризують становлення та розвиток національної економіки. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- узагальнювати і систематизувати історичні події;- аргументовано викладати свої погляди на найважливіші явища економічної історії України, аналізувати діяльність економічних організацій і установ;- визначати загальні тенденції, закономірності, історичні і національні особливості економічного життя в Україні, що визначаються взаємодією різних матеріальних і духовних чинників;- визначати особливості функціонування в українських землях різних економічних систем з урахуванням специфіки певного періоду й економічних зв'язків з іншими державами.	<p>Економічна історія України</p>
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none">- основні джерела і наукові праці з курсу;- місце і значення середньовічної цивілізації так званої «Молодшої Європи» у загальноєвропейському та світовому соціокультурному процесі окресленого часу. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- працювати з історичними першоджерелами, аналізувати їх, оперувати матеріалом історичних документів, читати й перекладати оригінальні тексти;- працювати з науковою літературою курсу в рамках самостійної підготовки до занять, написання есе, наукових творчих робіт (статей, повідомлень,	<p>Актуальні проблеми сучасної медієвістики</p>

	<p>рецензій тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> - на практиці використовувати набуті знання для самостійного аналізу історичних процесів та явищ; - володіти історичною картою; - володіти понятійним апаратом, дати визначення (пояснення) основних історичних термінів у рамках курсу. 	
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента		
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - напрямки і зміст зовнішньополітичної діяльності України протягом ХХ ст.; - основний зміст і здобутки української дипломатії ХХ – початку ХХІ ст.; - основні форми і методи дипломатичної діяльності провідних держав світу щодо України; - зміни зарубіжних доктрин і концепцій щодо країни протягом ХХ ст. <p>Вміти:</p> <p>аналізувати зовнішньополітичні концепції, доктрини щодо України провідних держав світу; прослідкувати еволюцію геополітичних проектів щодо України; визначати геополітичні фактори міжнародних відносин України; виділяти основні періоди розвитку міжнародних відносин України протягом ХХ – початку ХХІ ст., застосовувати порівняльно-історичний підхід.</p>	<p>Україна в зарубіжних політичних доктринах і стратегіях ХХ - ХХІ ст.</p>
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати:</p> <p>основні археологічні культури і етнічні групи та племена і народи, які знаходяться на території Подністров'я в контексті їх археологічного дослідження. Окреме місце в цьому плані належить давньому Галичу – столиці Галицького князівства і Галицько-Волинської держави, археологічні дослідження якого проводяться вже більше як 100 років.</p>	<p>Археологія Галича і галицької землі</p>

	<p>За допомогою викладача студенти повинні ознайомитися з основними археологічними і писемними джерелами, які опубліковані в численних спеціальних статтях та монографіях. Крім того знати про основні археологічні колекції та фахові музейні матеріали. Все це повинно сприяти глибокому розумінню студентами складних етнокультурних, державотворчих і місто творчих процесів, які проходили на Подністров'ї.</p> <p>Вміти: класифікувати археологічні культури, які відповідають різним етносам, народам і племенам, а в окремих випадках і раннім державним утворенням. брати участь у екскурсіях. формувати свою громадську позицію. користуватись категоріально-понятійним апаратом історичної науки, зокрема археології.</p>	
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: предмет, мету і завдання вибіркової навчальної дисципліни; концептуально-теоретичні і методологічні засади вивчення теми; ключові терміни і поняття зазначеного курсу; провідні наукові погляди і позиції вітчизняних і зарубіжних науковців; археографічні й історіографічні джерела, які стосуються історії руху Опору в Україні в роки Другої світової війни.</p> <p>вміти: синтезувати й аналізувати новітні історіографічні підходи до вивчення історії Другої світової війни та руху Опору в Україні у 1941-1944 рр. розкривати зміст і спрямованість наукових шкіл, поглядів і концепцій, комплексів археографічних та історіографічних джерел з</p>	<p>Рух Опору в Україні в роки Другої світової війни (1941 – 1944 рр.): джерела та історіографія.</p>

	<p>досліджуваної проблеми; робити порівняльні компаративістські висновки й узагальнення основних тем зазначеного вибіркового курсу та їх тлумачень у вітчизняній і зарубіжній історіографіях.</p>	
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: історію кожної країни Центрально-Східної Європи, зокрема, особливості її політичного, соціально-економічного розвитку та особливостей внутрішньої політики. З допомогою викладача студенти повинні вивчати і знати опубліковані в хрестоматіях та наукових журналах документи, наукові статті та монографії щодо внутрішньої політики держав Центрально-Східної Європи. Все це повинно сприяти глибокому оволодінню студентами знаннями історії, вмінню впізнавати характерні особливості, кожної країни регіону. Студент повинен навчитися здійснювати порівняльний аналіз між історичними подіями різних періодів, на основі наукового підходу давати об'єктивну оцінку минулій історії, вміти формулювати висновки. Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку світу: глобалізація, тероризм, масові міграції, “варваризація” Центрально-Східної Європи, посилення авторитарних режимів та радикальних рухів, діяльність міжнародних організацій МВФ, Світовий банк, ООН, Вишеградська група, ЮНІСЕФ, пошук пріоритетних напрямків розвитку економіки країн Центрально-Східної Європи, недоліки мультикультуралізму тощо. Вміти: аналізувати історичні процеси, події, факти; брати участь у дискусіях на суспільно-історичні теми; формулювати сучасну історико-</p>	<p>Соціально-економічні проблеми сучасного світу і виклики глобалізації для Центрально-Східної Європи.</p>

	<p>політичну культуру, свою громадську позицію; користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідниковими матеріалами з історії України, всесвітньої історії.</p>	
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: суспільно-політичні, економічні та культурні процеси історичного розвитку держав імперського типу; джерела зародження імперської ідеї; статичну, експансіоністську, міфотворчу функції імперської доктрини; відповідну історичну термінологію. Вміти: аналізувати історичні процеси, події, факти; користуватися категоріально-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідковими матеріалами з історії слов'янських народів; аналізувати наукові тексти; брати участь у дискусіях на суспільно-історичні теми.</p>	<p>Проблеми імперії у новітні часи</p>
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: історію Польщі, зокрема, особливості її політичного, соціально-економічного розвитку та особливостей зовнішньої політики країни. Важливо, щоб студенти засвоїли складові концепції прометеїзму. Основні напрямки реалізації політики прометеїзму Польщі та організаційну структуру міжнародного прометеївського руху, які відображені у нових підручниках, навчальних посібниках, монографіях та статтях з історії зарубіжних слов'ян. З допомогою викладача студенти повинні вивчати і знати опубліковані в хрестоматіях та наукових журналах документи щодо реалізації концепції у внутрішній і зовнішній політиці Польської держави. Все це</p>	<p>Польський прометеїзм і Україна</p>

	<p>повинно сприяти глибокому оволодінню студентами знанням історії Польщі і України, оскільки найважливішим у прометеївській політиці було українське питання. Студенти повинні навчитися здійснювати порівняльний аналіз між історичними подіями різних періодів, на основі наукового підходу давати об'єктивну оцінку минулій історії, вміти формулювати висновки.</p> <p>Вміти: аналізувати історичні процеси, події, факти; брати участь у дискусіях на суспільно-історичні теми; формулювати сучасну історико-політичну культуру, свою громадську позицію; користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідниковими матеріалами з історії Польщі, України та всесвітньої історії.</p>	
<p>1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>2. Здатність розв'язувати комплексні міжпредметні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності.</p> <p>3. Уміння виявляти та розв'язувати проблеми; здійснювати дослідження на належному рівні.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні джерела і наукові праці з курсу; - місце і значення середньовічної цивілізації так званої «Молодшої Європи» у загальноєвропейському та світовому соціокультурному процесі окресленого часу. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - працювати з історичними першоджерелами, аналізувати їх, оперувати матеріалом історичних документів, читати й перекладати оригінальні тексти; - працювати з науковою літературою курсу в рамках самостійної підготовки до занять, написання есе, наукових творчих робіт (статей, повідомлень, рецензій тощо); - на практиці використовувати набуті знання для самостійного аналізу історичних процесів та явищ; - володіти історичною картою; 	<p>Джерела до вивчення української історії в країнах ЦСЄ.</p>

	<p>- володіти понятійним апаратом, дати визначення (пояснення) основних історичних термінів у рамках курсу.</p>	
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: предмет, мету і завдання вибіркової навчальної дисципліни; концептуально-теоретичні і методологічні засади вивчення теми; ключові терміни і поняття зазначеного курсу; провідні наукові погляди і позиції вітчизняних і зарубіжних науковців; археографічні й історіографічні джерела, які стосуються історії України періоду Другої світової війни, дипломатичної історії України того часу. вміти: синтезувати й аналізувати новітні історіографічні підходи до вивчення “українського питання” в роки Другої світової війни; розкривати зміст і спрямованість наукових шкіл, поглядів і концепцій, комплексів археографічних та історіографічних джерел з досліджуваної проблеми; робити порівняльні компаративістські висновки й узагальнення основних тем зазначеного вибіркового курсу та їх тлумачень у вітчизняній і зарубіжній історіографіях.</p>	<p>«Українське питання» в роки Другої світової війни: сучасні історіографічні інтерпретації.</p>
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: про «усну історію» як новітній метод накопичення джерельного матеріалу; про особливості створення анкет для опитування респондентів; – про використання усних джерельних свідчень в історичних наукових працях. вміти: адекватно вибирати проблематику, що може бути досліджена за допомогою усних свідчень; скласти анкету для</p>	<p>Усна історія: теорія, методологія, практика.</p>

	<p>опитування респондентів; досконало володіти методами критичного аналізу усних джерельних свідчень; використовувати усні свідчення при написанні наукових праць.</p>	
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури. 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати: історію кожної слов'янської країни, зокрема, особливості їх політичного, соціально-економічного розвитку та особливостей зовнішньої політики в період Першої та Другої світових війн. Важливо, щоб студенти засвоїли теоретичні положення, які відображені у нових підручниках, навчальних посібниках, монографіях та статтях з історії Центрально-Східної Європи. З допомогою викладача студенти повинні вивчати і знати опубліковані в хрестоматіях та наукових журналах документи щодо внутрішньої і зовнішньої політики слов'янських держав за їх участі у світових війнах. Все це повинно сприяти глибокому оволодінню студентами знаннями історії, вмінню впізнавати характерні особливості, кожної слов'янської країни. Студент повинен навчитися здійснювати порівняльний аналіз між історичними подіями різних періодів, на основі наукового підходу давати об'єктивну оцінку минулій історії, вміти формулювати висновки.</p> <p>вміти: аналізувати історичні процеси, події, факти; брати участь у дискусіях на суспільно-історичні теми; формувати сучасну історико-політичну культуру, свою громадську позицію; користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідниковими матеріалами з історії Центрально-Східної Європи зокрема й всесвітньої</p>	<p>Центрально-Східна Європа у світових війнах</p>

<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>історії в цілому.</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історичні передумови української революції на початку ХХ ст.; - основні напрямки і зміст визвольної боротьби в Україні 1914–1923 рр.; - лідерів української революції та їх історичні біографії; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати і систематизувати суспільствознавчий матеріал до заняття; - робити аналіз історіографії досліджуваної проблеми; - виділяти основні періоди в розвитку української революції 1914–1923 рр., застосовувати порівняльно-історичний підхід до аналізу історичних подій і явищ. 	<p>Боротьба за національну державність і соборність України (1914 – 1923 рр.).</p>
<p>1. Вміння вести самостійний пошук, добір та опрацювання інформації джерел і літератури.</p> <p>2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>4. Креативність, здатність генерувати нові ідеї, здатність до творчого, інноваційного та оригінального підходу.</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет, завдання, джерельну базу основних проблем курсу; - періодизацію українсько-російських політичних відносин ХVІІ – поч. ХХІ ст. та їх характеристику; - причини й особливості еволюції українсько-російських відносин ранньомодерної доби-новітнього часу; - реальний зміст українських політичних проектів в Російській імперії, реакцію імперських кіл на них, причини неухильного розчинення козацької України в імперському організмі; - причини появи і зміст радянських історіографічних конструкцій та ієологічних міфів щодо українсько-російських відносин; - реальний стан українсько-російських взаємин в контексті аналізу сучасного державотворчого процесу в Україні. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематизувати і узагальнювати історичний та історіографічний матеріал з проблем курсу; 	<p>Українсько-російські політичні відносини в історіографічних концепціях кінця ХV – початку ХХІ ст.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - визначати сутність і характер історичних подій, фактів, явищ з історії українсько-російських політичних відносин; володіти належним чином категоріальним і понятійним апаратом; - орієнтуватися в складних і контроверсійних переплітаннях українсько-російських взаємин, чітко формулювати і обґрунтовувати власну думку, висновки; - застосовувати знання та навички, набуті в процесі вивчення курсу, у майбутній професійній діяльності. 	
--	--	--

Інше (у разі потреби) _____

Гарант освітньої програми

доктор історичних наук, професор

завідувач кафедри всесвітньої історії

О.С. Жерноклеєв

Ректор

І.Є. Цепенда

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

Код та найменування спеціальності 032 «Історія та археологія»

Рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень

Спеціалізація –

Освітня програма Етнологія

Форма навчання денна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 міс.

Навчальний план, затверджений Вченою радою “30” серпня 2016 р., протокол № 7.

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) стандарт відсутній

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) стандарт відсутній

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання на основі диплому бакалавра, спеціаліста, магістра.

Компетентності, якими повинен володіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практики
I. Цикл загальної підготовки		
Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С4) Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4) Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)	Усне мовлення. Навички спілкування із використанням 800-900 загальноповсякденних формул висловлювання. Навички елементарного спілкування в мовних ситуаціях під час закордонної подорожі. Письмо. Навички написання анотації та реферату до наукової статті. Особисте листування та прості ділові папери, заповнення анкет та складання curriculum vitae. Загальні вимоги. Грамотне оформлення ділового мовлення в усній та писемній формах. Правильне складання з точки зору структури та відповідних граматичних	Іноземна мова (англ.)

	<p>вимог окремих ділових паперів.</p> <p>Конкретні вимоги. Забезпечення вмінь вільного користування лексикою ділових паперів та правилами її вживання. Підвищення загального рівня культури ділового спілкування.</p>	
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Здатність розрізнити історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9)</p> <p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (С10)</p> <p>Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (С3, С8)</p> <p>Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2, С3, С8)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - принципи дослідження в науці загалом та історії зокрема; характеристики основних методів наукового пізнання, понятійний апарат (основні поняття, терміни, загальні аспекти науки); - методику використання та оформлення науково-дослідної роботи; - етапи наукового дослідження; типи наукових звітів; принципи, етапи підготовки і проведення наукових досліджень. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити об'єкт, предмет, мету, завдання наукового дослідження; - працювати з дисциплінарним масивом публікацій: вести пошук, накопичення та обробку наукової інформації; - скласти власне резюме, підготувати реферат магістерської дисертації та її презентацію для захисту; - самостійно планувати і проводити наукові дослідження (реферування, тексту, складання тез доповіді, повідомлення, наукову статтю); - правильно наводити цитування і бібліографічні посилання в кваліфікаційних роботах (курсівій, магістерській); - правильно оформлювати кваліфікаційні роботи (титульний аркуш, список 	<p>Методологія та організація наукових досліджень</p>

	використаних джерел та літератури).	
<p>Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7)</p> <p>Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4)</p> <p>Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (С4)</p> <p>Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (С3, С6, С9)</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - етапи становлення педагогічної думки; - категорії, методи, функції педагогіки; - дидактичні аспекти педагогіки; - прийоми та способи проведення навчального процесу; - законодавчі нормативні акти про національну систему навчання та виховання. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практично застосовувати набуті знання в навчально-виховному процесі; - використовувати кращі здобутки педагогічної думки України та зарубіжних країн; - втілювати категорії дидактики на практиці; - застосовувати методи навчання і виховання в інститутах, академіях, університетах (зкладах III-IV рівнів акредитації). 	<p>Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача</p>
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С8)</p> <p>Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2, С3, С8)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні проблеми етноархеологічних досліджень - Історію розвитку етноархеологічних досліджень - Методологію порівняльної характеристики матеріалів археологічних та етнографічних досліджень - Основні особливості порівняльної етноархеології України і Карпатського регіону. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оперувати основними поняттями порівняльної етноархеології - Володіти основними методами для здійснення етноархеологічних досліджень - Виділяти етноархеологічні комплекси. 	<p>Порівняльна етноархеологія</p>
<p>Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет, завдання і джерела курсу, понятійний апарат етнології; 	<p>Актуальні проблеми сучасної української етнології</p>

<p>істориків, етнологів та археологів (С8) Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7) Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9) Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4)</p>	<p>- розвиток сучасної етнології як самостійної галузі знань; - базові методи етнологічних досліджень; - основні проблеми сучасної етнологічної науки; - методи і прийоми збору етнографічних матеріалів на сучасному етапі. вміти - застосовувати здобуті знання на практиці у подальшому науково-методичному і навчально-виховному процесах; - володіти новітніми методикою і методологією етнологічних досліджень; - оперувати основними поняттями етнології; - працювати з джерелами та спеціальною етнологічною літературою; - порівнювати основні проблеми етнології українців з представниками інших етносів на сучасному етапі.</p>	
<p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (С10) Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4) Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)</p>	<p><i>знати:</i> - коли і як зародилася українська історична думка, де її витoki, які основні етапи у своєму розвитку вона пройшла і що представляє сьогодні; - хто з представників українства зробив найбільш помітний внесок у розвиток історичних знань, появу нових концепцій, хто збагатив українську історіографію новим розумінням тих чи інших епох, періодів, процесів, подій і явищ власної і зарубіжної історії; - роль наукових осередків, товариств та видавничих інституцій у розвитку української історичної науки; - провідні наукові школи, напрями, течії характеризують розвиток української історичної думки; - як змінювалася проблематика історичних досліджень у залежності від</p>	<p>Історіографія історії України</p>

	<p>того чи іншого періоду історії, як збагачувались джерельна база і методи досліджень.</p> <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - збирати, систематизувати й використовувати джерела та літературу при підготовці до занять з курсу «Історіографія історія України» - застосовувати методи наукового дослідження при вивченні вище названої дисципліни; - критично аналізувати джерельну та монографічну літературу; - застосовувати отримані знання при написанні реферативних та курсових робіт, кваліфікаційних праць, організації науково-дослідної роботи. 	
<p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (С10)</p> <p>Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4)</p> <p>Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (С2)</p> <p>Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)</p>	<p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - сучасний стан історіографії з актуальних проблем всесвітньої історії; - комплекс історіографічних наукових концепцій і підходів; - основні трактування періодизації всесвітньої історії; - особливості висвітлення в історіографії «національних історій». <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацьовувати історичні праці, присвячені проблемам всесвітньої історії; - аналізувати наукові здобутки історіографічних напрямів, шкіл; - об'єктивно характеризувати «історичний простір» та «історичний час»; - розкривати історіографічні концепції окремих науковців; - застосовувати отримані знання для організації науково-дослідної роботи. 	<p>Історіографія всесвітньої історії XX – поч. XXI ст.</p>
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальні закономірності розвитку історичної самосвідомості людства 	<p>Філософія і методологія історії</p>

<p>історичних та етнічних процесах (С2, С9) Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С8) Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (С3, С8)</p>	<p>загалом і української нації зокрема;</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні філософсько-історичні моделі розвитку людства, їх класичну та постмодерну класифікацію; • сучасні характеристики закономірностей історичного прогресу; • основні терміни і категорії філософії історії, роль міжпредметних зв'язків. • предмет та завдання, основні етапи розвитку методології історії; • основні підходи до вивчення проблем історичних законів та закономірностей, ролі особи в історії; • рівні та етапи пізнавальної діяльності історика; • принципи історичного пізнання; • поняття та рівні історичної свідомості, соціальні функції історії; • класифікацію методів історичного дослідження. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати набуті знання для аналізу історичного процесу, виявлення закономірностей, причинно-наслідкових зв'язків; • систематизувати і узагальнювати історичний матеріал, робити висновки на основі аналізу різноманітних історичних джерел; • володіти філософським та історичним категоріальним апаратом; • застосовувати філософсько-історичну методологію для здійснення наукових досліджень, зокрема визначення об'єкту, предмету пізнання тощо; • вміти класифікувати наукові методи; • характеризувати історичні знання; 	
--	---	--

	визначати соціальні функції історії та характеризувати рівні історичної свідомості.	
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9) Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7) Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4) Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (С3, С7) Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (С3, С8) Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу (С1) Здатність організувати дотримання дисципліни та санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу (С1, С5)</p>	<p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні засади методики народознавства; - українські народознавчі дослідження; - методики народознавства в комплектуванні та дослідженні етнографічних матеріалів; - основи народознавчої роботи в музеях, скансенах і національних заповідниках; - основні компоненти експозиційної роботи; - основні риси народознавчої роботи в експедиціях, гуртках та під час проведення екскурсій. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати набуті знання в подальшому навчанні; - застосувати на практиці народознавчі методи; - використовувати знання народознавства у професійній роботі; - робити висновки на основі аналізу суміжних дисциплін. 	<p>Методика викладання народознавства</p>
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості методології етнологічного дослідження; - теорії та ідеї провідних етнологічних шкіл; - особливості розробки та сутність теорії етносу, нації, етнічності; 	<p>Теоретична етнологія</p>

<p>Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С8)</p> <p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (С10)</p> <p>Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4)</p> <p>Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С4)</p> <p>Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - базові підходи та типології етнічних спільнот; - основні характеристики та компоненти психології етносу; - сутність процесів етнічного дезінтеграції та інтеграції; - основні напрями сучасних етнічних процесів у світі; - сутність і типологію етнічних конфліктів; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати набуті знання в подальшому навчанні; - аналізувати етнічну специфіку історичних процесів, подій, фактів; - застосувати на практиці етнологічні методи; - аналізувати різні фактори життєдіяльності етнічних спільнот; - співставляти різні інтерпретації основних понять у викладі наукових шкіл; - робити висновки на основі аналізу статичних і динамічних характеристик психології етносу. 	
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (С4)</p> <p>Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (С3, С6, С9)</p> <p>Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (С3, С7)</p>	<p>Знати:</p> <p>методи наукового пізнання; структуру, наукову проблематику та результати наукової роботи академічних і галузевих інститутів та їх провідних спеціалістів щодо обраного напрямку досліджень; теоретичні джерела за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри.</p> <p>Вміти:</p> <p>визначати стан розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі; визначати структуру та основні завдання курсового дослідження; здійснювати підбір фактичного матеріалу для написання магістерської роботи; аналізувати історичні джерела;</p>	<p>Курсова робота</p>

<p>Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології (С9)</p> <p>Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності (С9)</p> <p>Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (С3, С8)</p> <p>Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2, С3, С8)</p> <p>Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С4)</p> <p>Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)</p> <p>Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)</p>	<p>здійснювати апробацію основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).</p>	
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (С4)</p> <p>Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (С3, С6, С9)</p> <p>Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (С3, С7)</p> <p>Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та</p>		<p>Атестація</p>

<p>сучасні інформаційні системи і технології (С9)</p> <p>Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності (С9)</p> <p>Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (С3, С8)</p> <p>Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2, С3, С8)</p> <p>Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С4)</p> <p>Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)</p> <p>Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)</p>		
<p>Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7)</p> <p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (С10)</p> <p>Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (С4)</p> <p>Уміння використовувати на практиці програмно-технічні засоби інформатики та сучасні інформаційні системи і технології (С9)</p> <p>Уміння використовувати нормативно-правову базу з питань охорони праці, організувати дотримання вимог безпеки праці учасникам трудового процесу (С1)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поглиблення зв'язку теоретичних знань на основі практичного навчання з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних і виховних завдань, формування у студентів психологічної готовності до роботи в НЗ освіти; вироблення у майбутніх вчителів і викладачів педагогічних умінь та навичок практичної готовності до роботи в освітніх інституціях; - вироблення у майбутніх вчителів і викладачів педагогічних умінь та навичок практичної діяльності в навчально-виховних закладах, потреби в безперервній педагогічній самоосвіті; - оволодіння сучасними методами формами педагогічної діяльності, новими прогресивними технологіями навчання; <p>Вміти:</p>	<p>Виробнича практика</p>

<p>Здатність організувати дотримання дисципліни та санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу (C1, C5)</p>	<p>проводити психолого-педагогічні спостереження за учнями і студентами, виявляти їхні вікові та індивідуальні особливості, рівень розвитку, рівень вихованості;</p> <ul style="list-style-type: none"> - складати характеристику на учня, студента, на колектив академічної групи; - на основі знань педагогічної, психологічної наук, методики навчання історії проводити аналіз й узагальнення педагогічного досвіду викладачів НЗ; - розробляти перспективний і поточний плани роботи викладача та академнаставника; - формування творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності 	
<p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (C10)</p> <p>Здатність займати активну життєву позицію у відстоюванні своєї точки зору та історичної об'єктивності з проблем минулого та сьогодення (C4)</p> <p>Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (C3, C6, C9)</p> <p>Уміння використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності (C9)</p> <p>Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (C3, C8)</p> <p>Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (C2, C3, C8)</p> <p>Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (C3, C4)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> -актуальність та тему наукового дослідження; 2. Враховувати тенденції культурного розвитку суспільства при визначенні теми та актуальності наукового дослідження; 3. Співвідносити знання про минуле із сучасними тенденціями розвитку суспільства; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Виявляти нові тенденції в розвитку історичної науки та враховувати їх у визначенні напрямку наукового дослідження; 5. Орієнтуватися в основних напрямках сучасного історичного пізнання; 6. Одержувати нову наукову інформацію та впроваджувати її в науково-дослідну роботу; 7. Засовувати комплекс методів в процесі історичного дослідження; 8. Проводити початкову документаційну евристику в архівосховищах; 	<p>Підготовка магістерської роботи</p>

<p>Здатність ефективно брати участь у різних формах наукової комунікації (С7, С10)</p>	<p>9. Виявляти нову джерелознавчу інформацію за фахом, здійснювати її систематизацію, інформативну оцінку, принципи класифікації; 10. Використовувати неписемні й писемні історичні джерела з мотиваційною, ілюстративною, інформаційною і верифікаційною метою;</p>	
<p>Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С8) Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9) Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної та етнологічної науки та освіти (С2, С4) Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (С2)</p>	<p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні терміни, поняття і категорії; • процес становлення міфології як науки; • суть основних напрямків і шкіл, що вивчають міфи; • структуру міфологічного мислення; • категорії міфів. <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати набуті знання для аналізу міфів як явищ і процесів, пов'язаних з архаїчною міфотворчістю як явищами світової культури; • систематизувати і узагальнити міфологічний матеріал, робити висновки на основі аналізу різноманітних історичних джерел; • володіти міфологічним категоріальним апаратом; • застосовувати набуті знання для здійснення проблем міфології. 	<p>Загальна етнічна міфологія</p>
<p>Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7) Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та</p>	<p>Знати: – етнічність, різні наукові концепції визначення етнічності; – етнічна та національна ідентичність, національна свідомість; – нація, основні моделі визначення та різновиди (культурна, модерна,</p>	<p>Націогенез українців</p>

<p>місця в ньому вітчизняного минулого (С2)</p> <p>Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (С3, С7)</p>	<p>етнічна, домодерна, ранньомодерна тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> – етнічні процеси та їх класифікація; – етногенез: соціосферна та біосферна концепції; – націоногенез: модерністський та примордіалістський підходи до його дослідження; – етногенез в Україні від часу виникнення початкової етнічної до усталеного українського етносу із своєю етнічною культурою; – роль різних чинників: соціальних, економічних, природних, культурних тощо; – формування української нації; – проблема модерної та домодерної нації ("нації до націоналізму"); – українська ранньомодерна нація; – українська модерна нація ХІХ — початку ХХІ ст.; – українське національне відродження і українське націотворення; – сучасна українська нація та перспективи її розвитку; – особливості радянської, сучасної української та зарубіжної – історіографії з теоретичних проблем націоногенезу та формування української нації <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – працювати з історичними, етнографічними, лінгвістичними, джерелами; – здійснювати компаративний аналіз наукової літератури з проблеми; – вести наукову дискусію з проблем українського націоногенезу, спираючись на вагомі аргументи; 	
--	---	--

	– робити висновки та узагальнення з опрацьованого джерельного матеріалу.	
<p>Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9)</p> <p>Уміння використовувати на практиці теоретичні положення для здійснення організаційних та контрольних заходів у сфері історичної науки (С3, С6, С9)</p> <p>Здатність використовувати в своїй діяльності історичні та етнологічні методи дослідження (С3, С8)</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні терміни, поняття і категорії; • види польових досліджень; • удосконалення підготовки польової документації; • робота в експедиції. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати методи польових досліджень при вивченні різних видів пам'яток, аналізувати джерела до заданої теми, • складати біографію, описувати пам'ятки, виявляти і систематизувати краєзнавчі джерела та матеріали, складати паспорт краєзнавчого об'єкта, технологічну карту екскурсії, тощо. 	Методика польових досліджень
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (С3, С7)</p> <p>Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С4)</p> <p>Уміння працювати з джерелами та фаховою літературою (С3, С4)</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявляти закономірності етнічного розвитку сучасної Європи; - визначати расовий, етнічний, лінгвістичний, релігійний склад населення континенту; - аналізувати етнічні процеси у Європі, в окремих регіонах і країнах; - правильно визначати місце того або іншого етносу в системах етнографічних класифікацій; - орієнтуватися в проблемах походження, історії, традицій культури і побуту народів Європи; - засвоїти основні тенденції етнічної історії Європи; - знати основні характеристики регіональних моделей етнічних культур; <p>вміти:</p>	Етнологія Європи

	<ul style="list-style-type: none"> - системно осмислювати етнічні дані; - визначати етноісторичні, культурні, конфесійні і лінгвістичні особливості регіонів Європи; - показувати на карті ареали та відповідних господарського- культурних типів; - бути готовими використовувати отримані знання в своїй професійній діяльності. 	
<p>Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7)</p> <p>Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9)</p> <p>Здатність застосовувати поглибленні знання з обраної спеціалізації при вирішенні відповідних теоретичних та практичних проблем (С3, С7)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • предмет і проблематику курсу; • визначення та зміст ключових наукових понять; • типологізацію обрядовості, їх локальні відмінності між етнографічними регіонами України; • календарні обряди в яких присутнє явище дуалізму, його значення; • взаємозалежність календарної обрядовості з місячним, землеробським, скотарським календарями; • особливості сімейної обрядовості: весілля, хрестин, похоронів; • головні тенденції матеріальної культури: побут, одяг, їжа; • теоретичний матеріал курсу; • джерела і наукову літературу до навчального курсу. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати на практиці набуті знання; • пояснити суть типів обрядовості, її роль у людській життєдіяльності, способи набуття, збереження та передачі базових цінностей культури; • аналізувати звичаї і обряди, закономірності їх функціонування та розвитку; 	<p>Українська традиційна звичаєва обрядовість</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • охарактеризувати та наводити прикметні ознаки обрядовості основних етнографічних регіонів України; • порівняти (зіставити, знайти спільне) особливості різних етнографічних груп; • наводити відомі приклади обрядів певного регіону; • застосовувати методи польових досліджень при вивченні даного курсу; • розробляти та реалізовувати науково-дослідницькі проекти, які стосуються традиційної обрядовості українців; • розвивати у собі шанобливе ставлення до минулого, традицій, звичаїв, обрядів; • обґрунтовувати власні світоглядні позиції на основі етнографічних знань, а також турбуватися про збереження та примноження національної культурної і духовної спадщини наших пращурів. 	
<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Цілеспрямовано вивчати та відстоювати загальнолюдські, національні демократичні і духовно-культурні цінності, вироблені світовою цивілізацією в процесі історичного та етнічного розвитку (С7)</p> <p>Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9)</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні етнополітичні, етнокультурні і економічні процеси, які проходили в Карпатському регіоні. - Основні транскарпатські шляхи через які здійснювались давні міграційні, колонізаційні процеси і торгові зносини. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Застосовувати набуті знання про транскарпатські шляхи і на їх основі вирізняти етнополітичні процеси в регіоні. - Використовувати набуті знання для визначення ролі і значення транскарпатських шляхів в історії, культурі, економіці населення регіону. - Робити висновки на основі археологічних і історичних даних щодо транс карпатських шляхів і їх ролі та значення в житті населення регіону. 	<p>Транскарпатські шляхи в етнокультурі народів Карпатського регіону</p>

<p>Здатність аналізувати внутрішні та зовнішні, об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних та етнічних процесах (С2, С9)</p> <p>Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С8)</p> <p>Здатність розрізняти історичну та етнографічну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України (С9)</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні категорії етноісторичної антропології; - сутність теоретичних підходів до визначення етнічної антропології протягом історичного розвитку; - Методи досліджень етноісторичної антропології та їх застосування; - Проблематику та основні напрямки сучасних антропологічних досліджень на території Карпатського регіону; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Застосовувати знання етноісторичної антропології в аналізі змісту етнографічних груп Карпатського регіону; - Використовувати дослідницький інструментарій суміжних наук для аналізу та узагальнення етноісторичних аспектів антропології; визначити ефективність використання дослідницьких методів інтерпретації етноісторичної антропології, їх процесів та явищ з позиції суспільних проблем; - Аргументовано аналізувати пізнавальний ефект застосування ідей, гіпотез, теорій в контексті етноісторичної антропології Карпатського регіону. 	<p>Етноісторична антропологія Карпатського регіону</p>
<p>Уміння виявляти спільні й відмінні риси в теоретико-методичних підходах українських і зарубіжних істориків, етнологів та археологів (С8)</p> <p>Здатність до критичного осмислення минулих і сучасних досягнень історичної та етнологічної науки (С10)</p> <p>Уміння сприймати сутність і особливості історичного</p>	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості становлення етноміграціології як науки; - основні теоретичні постулати міграційного руху; - сутність міграційного процесу; - рівні аналізу та індикатори міграції етнічних спільнот; - основні характеристики та компоненти іміграції та еміграції; 	<p>Етноміграціологія</p>

<p>розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого (С2)</p>	<ul style="list-style-type: none">- типологію міграційних процесів;- основні напрями сучасних етнічних міграцій;- форми руху населення світу. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none">- використовувати набуті знання в подальшому навчанні;- аналізувати міграційну специфіку історичних процесів, подій, фактів;- застосувати на практиці етнологічні методи;- аналізувати міграцію як фактор життєдіяльності етнічних спільнот;- співставляти різні інтерпретації міграційного процесу у викладі наукових шкіл;- робити висновки та рекомендації міграційного руху та адаптації представників тих чи інших етнічних спільнот.	
--	--	--